

APILAPUISTON PUISTOSUUNNITELMAN SELOSTUS

SELOSTUKSEN TIEDOT

KOhteiden nimet	Apilapuisto
PIIRUSTUSNUMERO	59507
SELOSTUKSEN LAATI	Mari Antere, projektipäällikkö, 26.3.2024
SELOSTUKSEN HYVÄKSYI	Sirpa Mäkilä, puistosuunnittelupäällikkö, 27.3.2024
TIEDOKSI	Kaupunkitilalautakunta

Suunnittelualue

Sijainti

Suunnittelualue sijaitsee Vantaalla Koivuhaan (68) kaupunginosassa. Apilapuisto rajautuu pohjoisessa Apilatiehen ja omakotitaloalueeseen, idässä Puutarhatiehen ja lännessä Sinikellontiehen. Etelässä puistoa rajaa toimitilarakennusten korttelialue, jossa on pienteollisuutta.

Puiston läheisyyteen, puistosta 200 m etelään, on suunnitteilla Vantaan raitiotien linjaus sekä raitiotiepysäkki (Koivuhaka). Puiston pinta-ala on noin 1,5 hehtaaria.

Kaavoitus ja maanomistus

Suunnittelualue on yleiskaavassa lähivirkistysaluetta. Suunnittelualueella on lainvoimainen asemakaava (68133). Maan omistaa Vantaan kaupunki. Yleiskaavassa Apilapuisto toimii virkistysalueyhteytenä.

Alueen nykytila

Suunnittelualue on entistä peltoa ja 1950-luvulla tontilla on sijainnut kasvihuone. Nykytilanteessa alue metsäinen. Tontin länsiosassa on avointa sorapintaista aluetta.

Alueen lajistossa on entisen kasvihuonetoiminnan seurauksena laajalti kulttuurivaikutteita ja vieraslajeja esiintyy useita lajeja.

Suunnittelualueella on pilaantuneita maita.

Suunnittelualueen eteläosaan on tulossa uusi kaukolämpölinja sekä lounaiskulmaan laitesuoja, jotka tulee ottaa huomioon.

Luontoarvot ja maisema

Puistoalue on nykyisellään suurilta osin rehevän kasvillisuuden peittämä.

Alueella kasvava puusto on pääasiassa lehtipuita. Muutama mänty kasvaa puiston keskiosassa. Puistossa kasvaa sekä varttunutta puustoa, että lehtipuutaimikkoa, josta osa on eri-ikäisiä tamentaimia. Puutarhalajistoon kuuluu lisäksi muutamia vanhoja omena- sekä päärynäpuita. Itäreunaa rajaa korkea kuusiaita. Jalopuista alueella kasvaa vaahteraa ja paljon eri-ikäisiä tammia. Alue rajautuu luoteisreunaltaan järeeän tammiriviin. Itälaidalla on kolmen istutetun tammen rivi.

Avoimen sorakentän niittymäisten alueiden kasvillisuudessa on laajoja vieraskasvilajien kasvustoja ja jonkin verran lehtipuiden taimia. Yleisimpiä vieraslajeja alueella ovat komealupiini, rohtoraunioyrtti sekä kanadanpiisku. Lisäksi alueella on havaittavissa yksittäisiä muita vieraslajeja: kurturuusupensas, yksittäinen sahalinintatarkasvusto, terttuseljoja sekä pajuangervokasvustoa.

Puistolle on tyypillistä lehtomainen jalopuusto, erityisesti tammets. Aluetta rajaa koillisessa varttunut tammirivi. Apilapuiston länsipäähän istutetussa kolmen tammen rivissä kasvava tammi onkin merkitty Vantaa kaupungin arvopuurekisteriin. Vantaan kaupungin karttapalvelun mukaan suunnittelualueella ei ole muita erityisiä luontoarvoja. Kuitenkin hieman yli puolen kilometrin säteellä Apilapuistosta sijaitsee useita puronvarsilehtoja. Kaakkoispuolella sijaitsevan Palo-ojan puronvarsilehdon lisäksi nimeämättömiä lehtoalueita sijaitsee sekä idän puolella Niittyvillakujan ja Ohtolankadun välisellä alueella, että eteläpuolella puronvarressa Tikkurilantien ja Kuriiritien välisellä osuudella. Lisäksi lännessä sijaitsevat Kylmäojan alajuoksun lehtomaiset 2020 yleiskaavaan merkityt arvokkaat elinympäristöt. Nämä kuuluvat

luonnon monimuotoisuudelle tärkeisiin suojelemattomiin LUO-alueisiin, joilla luontoarvot tulee säilyttää. Puronvarret ovat myös tärkeitä ekologisia yhteyksiä.

Maaperä

Apilapuiston suunnittelualueella ei ole tehty lainkaan pohjatutkimuksia. Idässä Puutarhantieltä on kymmenkunta painokairauspistettä, ja lännessä Sinikellontieltä on kymmenkunta tutkimuspistettä, mukaan lukien paino- ja siipikairauksia sekä pari näytepistettä.

Maanpinta on tasainen ja vaihtelee välillä +15,2...+15,8. Puiston länsipuoliskolla on oletettavasti täyttökerroksia pohjamaan päällä, koska paikalla on jäännöstyttökentästä, jota on käytetty ajoneuvojen säilytyspaikkana historian saatossa. Puiston itäpuolisko on neitseellistä puu- ja niittymaastoa, jossa on viitteitä alapuolisesta savikerroksesta telaketjuajoneuvon häiritsemän pintakerroksen perusteella.

Vaikka Apilapuistosta ei ole vielä pohjatutkimuksia, aluetta reunustavilta alueilta idässä, lännessä ja etelässä on. Niiden perusteella alueen pohjaolosuhteet ovat hyvin tasalaatuiset. Odotettavissa on noin 0,5...1 m paksun kuivakuorisaven alapuolella 11...15 m pehmeää savea ja tämän alla 1...8 m kovaa savea tai löyhää silttiä ennen kovaa pohjaa tai moreenikerrosta.

Suunnittelualueen ulkopuolella reuna-alueilla olevien eri siipikairauspisteiden mukaan arvioitu pehmeän saven redusoimaton suljettu leikkauslujuus on 8...15 kPa. Näytepisteiden perusteella pehmeän saven vesipitoisuus on yli 100 %.

Apilapuiston ympärillä 100...400 m etäisyydellä on useita pohjavesiputkia, joiden perusteella pohjaveden maksimipainetaso voi olla 0...1 metriä maanpinnan alapuolella. Vaihteluväli on ollut useassa pohjavesiputkessa suuri, sillä minimipainetaso on voinut laskea maksimista 2...9 metriä.

Hydrologia

Apilapuisto sijaitsee Keravanjoen valuma-alueella asutuksen keskellä. Puiston vesiä kulkeutuu nykyisellään avo-ojiin ja hulevesiverkostoon. Puiston pohjoisreunassa oleva

oja laskee verkoston kautta Kirkonkylänojaan. Alueen länsiosasta vesiä purkaa Kylmäojaan. Kirkonkylänojan ja Kylmäojan purot laskevat Keravanjokeen. Kylmäoja sijaitsee noin 600 metriä idässä, ja Keravanjoki 800 m etelässä. Keravanjoki liittyy etelämpänä Vantaanjokeen. Puisto ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella.

Suunnitelman tavoitteet

Suunnitelman pääperiaatteet

Suunnitelman tavoitteena on parantaa Apilapuiston virkistyskäyttömahdollisuuksia sekä edistää luonnonmonimuotoisuutta alueella. Puistossa näkyy onnenapiloista kumpuava onnen teema puistoon kylvettävien apiloiden ja sinne sijoitettavien onnenkivien muodossa.

Puiston reitit

Puiston halki itä-länsisuunnassa kulkee neljä metriä leveä jalankulun ja pyöräilyn yhteys, joka on Vantaan pyöräliikenteen tavoiteverkkosuunnitelmassa merkitty pääpyöräreitti II:ksi. Lisäksi puistoon johtavat kapeammat, kolme metriä leveät, yhteydet pohjoisesta Multatien kohdalta sekä hieman idempää Apilatieltä, koillisesta Puutarhatieltä ja etelästä teollisuustonttien väliseltä yhteydeltä. Koillisesta tuleva puistokäytävä ja länteen Sinikellontielle johtava, puiston halki kulkeva pääpyöräreitti, yhdistävät Apilapuiston osaksi Vantaan ratikan kaavarungossa määriteltyä viherkatua. Myös puiston leikkialueen läpi kulkee puistokäytävä, joka toimii myös huoltoyhteytenä. Leikkialueen läheisyydessä, metsäisellä alueella kulkee mutkitteleva 1,2 metriä leveä seikkailupolku. Kaikki puiston reitit ovat kivituhkapintaisia. Pääpyöräreitti ja puistokäytävät ovat talvikunnossapidettäviä yhteyksiä.

Puiston toiminnot

Puistoon on suunniteltu leikkipaikka välineineen pienille ja isoille lapsille, ulkokuntoilupaikka, penkkejä ja piknik-pöytiä. Puistossa on myös oleskeluun ja liikuntaan soveltuvia nurmipintaisia alueita sekä metsäisiä alueita, joista yhden läpi kulkee rakennettu polku. Leikkipaikan ja kasvillisuuden sijoittelussa on huomioitu, että leikkipaikan ja asuinrakennusten väliin jää nykyistä puustoa. Lisäksi puistoon

istutetaan uutta näkösuojaa antavaa kerroksellista kasvillisuutta. Leikkipaikka on sijoitettu puiston osaan, joka ei ole lentomelualuetta. Puiston keskiosassa sijaitsee puistokäytävien risteysalue, jonka keskellä olevat kivet ja puu kohdevalaistaan. Risteyksen yhteyteen on suunniteltu useita penkkejä istuskelua varten. Muut penkit sijaitsevat puistokäytävien reunoilla ja leikkipaikan yhteydessä.

Hulevesien käsittely

Puiston alueella vesiä viivytetään ojapainanteissa ja vedet ohjataan ojapainanteiden kautta verkostoon. Puistoalueen pohjoispuolella kadun varressa säilyy nykyinen oja, joka purkaa idässä hulevesiverkostoon. Ojan pohjois-itähaara puiston keskivaiheilla säilytetään kosteikkomaisena alueena. Puiston eteläpuolelle viereisen tontin reunaan rakennetaan niskaoja estämään vesien valuminen puistosta tontille. Hulevesiä johdetaan puistosta hulevesiverkostoon ja sitä kautta itään Kirkonkylänojan puroon sekä länteen Kylmäojan puroon. Puiston virtaamat säilyvät lähellä nykyistä, sillä puistoon ei tule läpäisemättömiä pintoja ja metsää säilytetään mahdollisimman paljon. Puistoon ei rakenneta hulevesiverkostoja.

Kasvillisuus

Puistossa pyritään säilyttämään mahdollisimman paljon alkuperäistä puustoa ja jalopuita suositaan. Olemassa olevasta puustosta erityisesti tammet pyritään säilyttämään mahdollisimman hyvin. Huonokuntoisten puiden poistossa syntyviä kantoja ja runkoja voidaan käyttää sopivilla alueilla lahoppuuna. Kantoja voidaan mahdollisuuksien mukaan jättää korkeammiksi pystylahoppuiksi.

Alueelle on suunniteltu niittyjä, metsitystä ja puusto- sekä pensasistutuksia. Hoidon tavoitteena on säilyttää suurelta osin luonnonmukainen ilme ja hyödyntää biotooppipohjaisen suunnittelun periaatteita alueiden luonnonmukaisuudessa.

Vieraslajit pyritään pitämään hallinnassa. Seuranta tehdään vuosittain ja havaintojen perusteella määritellään tarvittavat toimenpiteet ja torjuntaa jatketaan. Vieraslajien torjuntaa kiinnitetään puistossa huomiota ja siihen paneudutaan erillisessä torjuntasuunnitelmassa.

Biotooppipohjaisen suunnittelun periaatteiden mukaisesti Apilapuistoon istutettavassa kasvillisuudessa pyritään käyttämään mahdollisimman paljon alueen maaperään sopivaa luonnonlajistoa. Apilapuiston istutettavat puu- ja pensaslajit sekä osa aluskasvillisuudesta valitaan lehtomaisesta kotoperäisestä lajistosta. Alueella jo kasvavavia tammen taimia käytetään hyödyksi mahdollisuuksien mukaan. Niittykasvillisuuden monimuotoisuutta lisätään kylvämällä alueelle sopivaa lajistoa.

Niittyalueet pyritään pitämään avoimina niittämällä. Tavoitteena on suosia niityille kylvettyä lajistoa. Niittoaajankohta määritellään toivottavien kukkivien valtalajien siementen kehittymisen mukaan. Lisäksi tarvittaessa ei-toivottua lajistoa niitetään. Vieraslajeja torjutaan niittämällä ja matalana pidettävillä alueilla nurmikonleikkuun yhteydessä.

Puiston hoitoluokat ovat R3, A2 ja M2.

Esteettömyys

Puiston reitit ovat esteettömyyden perustasoa. Puistoon asennetaan penkkejä, joista osa on senioripenkkejä. Leikkipaikan välineissä on otettu huomioon erityisryhmät.

Kalusteet, varusteet ja rakenteet

Pääreitien varteen sekä leikkipaikalle sijoitetaan penkkejä sekä roska-astioita. Piknikpöydät sijoitetaan leikkipaikalle ja rauhallisen puistoreitin varteen.

Valaistus

Apilapuiston valaistuksen tavoitteena on muodostaa turvallinen ja viihtyisä ympäristö kaikille käyttäjäryhmille. Puiston valaistus toteutetaan sen luonne ja käyttötarkoitus huomioon ottaen. Puiston valaisimet ovat energiatehokkaita LED-valaisimia, jonka värielämpötila on 3000 kelviniä ja värintoisto $Ra \geq 80$.

Yleisvalaistuksen kohteita ovat talvikunnossapidossa olevat pääreitit sekä leikkialueet. Puiston pääreittien valaistusluokka on Vantaan ulkovalaistuksen suunnitteluohjeen mukaisesti P3-luokka.

Väylien risteyskohtaan sijoittuva puu kohdevalaistaan ja keskiosan oleskelualueiden läheisyydessä olevia viheraiheita korostetaan tunnelmallisella pollarivalaistuksella. Lisäksi metsäpolun varteen sijoitetaan pollarivalaisimia kulkua ohjaamaan. Pollarivalaistuksen värilämpötila on lämmin (2700K). Pollarivalaisimet perustetaan betoniseen jalustaan ja niiden rakenteelliseen kestävyYTEEN kiinnitetään erityistä huomiota.

Valaisinkalusteiden ja varusteiden värimaailma sovitetaan puiston muiden varusteiden ja kalusteiden värimaailmaan.

Pohjarakentaminen

Puiston itäosan pääreitit ja sen alle sijoittuvien kaukolämpöputkien alla olevaa pohjamaata ehdotetaan vahvistettavan pohjanvahvistuksilla. Menetelmänä stabilointi. Itäosassa pehmeä savi on oletettavasti lähellä maanpintaa, maanpinnan tasaus nousee nykyisestä sekä kaukolämpöputkien asennus vaatii kaivantoa ja viereen väliaikaista työmaatietä. Tällä osuudella stabilointi auttaa vähentämään pohjamaan painumista ja parantamaan vakavuutta.

Pohjanvahvistustoimenpiteillä vähennetään suunniteltavan pyöräilyreitit kokonaispainumaa, painumaeroja ja korjaustarpeita tulevaisuudessa sekä parannetaan pyöräilijöiden käyttökokemusta.

Puiston länsiosassa on oletettavasti olemassa olevia täyttökerroksia, tuleva tasauksen nosto pyritään pitämään maltillisena eikä syviä putkikaivantoja tule, joten uudet polut pyritään mahdollisuuksien mukaan perustamaan maanvaraisesti olemassa olevan täytön varaan.

Puiston länsiosassa alueen etelälaitamilla on todettu pilaantuneita maita, jotka mahdollisesti kaivetaan pois. Näitä maamassoja ei voi hyödyntää rakentamisessa, vaan ne tulee käsitellä ja hävittää asianmukaisesti.

Suunnittelualueelta on kartoitettu vieraslajeja, jotka poistetaan kaivamalla riittävän syvältä ja toimittamalla kaivettu maa-aines loppusijoituspaikkaan Vantaan ohjeistuksen mukaisesti.

Suunnittelutyöryhmä

Suunnittelun on teettänyt Vantaan kaupungin kadut ja puistot / viheralueiden suunnittelu. Työtä on ohjannut työryhmä, jossa on ollut edustus Kadut ja puistot-suunnitteluyksiköstä, geotekniikasta, kunnossapidosta ja Vantaan Energiasta. Suunnittelukonsulttina on toiminut Ramboll Finland Oy.

Vuorovaikutus

Suunnittelun aloittamisesta, nähtävillä asettamisesta ja oikeudesta muistutuksen tekemiseen ilmoitettiin asianosaisille eli suunniteltuun alueeseen rajautuvien kiinteistöjen omistajille ja haltijoille (MRA 43 §) erillisellä suunnittelun aloitustiedotteella. Suunnittelun aloitustiedote on ollut katsottavissa Vantaan kaupungin www-sivuilla. Suunnittelun tueksi tehtiin asukaskysely, jossa puiston käyttäjiltä pyydettiin vastauksia, mihin käyttötarkoitukseen puistoa tullaan käyttämään ja millaisia toimintoja puistoon halutaan. Kyselyyn saatiin kolmekymmentäseitsemän (37) vastausta ja aineistoa on hyödynnetty puiston suunnittelussa.

Kustannusarvio

Puiston rakentamiskustannukset ovat yhteensä noin 725 000 euroa (alv 0 %, rakennusosat ja työmaatehtävät, ei tilaajatehtäviä).